

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterretninger

om

Nyborg Realskole

for

Skoleaaret 1861-62

ved

Hommel,

Skolens Forstander.

Nyborg.

Trykt hos N. G. Schmidt.

1862.

I Skoleaaret 1861-62 ere i de forskjellige Under- viisningsfag følgende Uffnit gennemgaaede:

Religion.

1ste Klasse (Høeg). Fortællingerne af det gamle Testament ere mundtlig gennemgaaede efter Schnorr v. Carolsfelds Billeder til Biblen. Nogle Psalmer.

2den Klasse (Høeg). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament indtil „Riget's Deling“. Balles Lærebog Cap. 1. Af Catechismus de 10 Bnd og Troesartiklerne. En Deel Psalmer.

3die Klasse (Jungersen). Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testament. Balles Lærebog A. Cap. 1—5, B. Cap. 1—4. En Deel Psalmer.

4de Klasse (Tolstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament, udvidet ved mundtlig Fortælling (De ældre Elever have læst efter S. Müllers Udtog af Biblen). Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus 1ste Uffnit. Psalmer.

Dansk.

1ste Klasse (Jungersen og Kock). Hjorts Børneven Side 80—109 og 149—162. Cursorisk Læsning. Dvelse i Stavning samt Uffrivning efter en trykt Bog. En Deel Digte ere lærte udenad efter Trydes Digte og Rimm.

2den Klasse (Langberg). Hjorts Børneven Side 63—182 og 313—336 med Dvelse i at gjengive det Læste. Efter Høllsts Smaadigte til Udenadslæsning ere Digtene forfra til „Dandsen i Skoven“ Side 70 deels lærte udenad deels indøvede ved Dplæsning. 3 Timer om Ilgen ere anvendte til Reffrivning efter Dictat, hvorved Eleverne stadig ere blevne øvede i Kjendskab til de forskjellige Ordklasser og Ordenes Derivation (Jergensen).

- 3die Klasse** (Langberg). Læsning efter Hjorts Børneven. Digte ere lærte udenad efter Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Af Grammatik om Ordklasserne og Dvelse i Analyse. 2 Stile egentlig, Dictat og Gjengivelse af oplæste Stykker.
- 4de Klasse** (Langberg). Eleverne ere øvede i Oplæsning af forskjellige Forfattere (navnlig Dehlenschläger, Jungmann, St. St. Blicher og Andersen). Digte ere lærte udenad efter Holsts større poetiske Læsebog. Bøysens Grammatik er gjen-nemgaaet og indøvet ved hyppig Dvelse i Analyse. Rettskrivnings- og Interpunctionslæren. Den danske Literaturhistorie indtil den nyere Tid. 3 Gange egentlig Stil.

Tydsf.

- 1ste Klasse** (Koch). Hallagers Læsebog: Oplæsning Side 54—73, ordret Oversættelse med de tilhørende Gloser Side 15—28.
- 2den Klasse** (Hommel). Hallagers Læsebog: Side 82—100 og 147—166. Oversættelse med tilhørende Gloser. Af Grammatiken er gennemgaaet Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber i Activ og Passiv, samt efter Zürs Art Declination af Ord med fuldstændig og ufuldstændig Flexion, Adjectiver, Pronominer og Substantiver, hvilket stadig er indøvet med de i Lectierne forekommende Ord.
- 3die Klasse** (Hommel). Kungs Læsebog Side 34—55 og 100—129. Efter Meyers Grammatik og Zürs Art Formlæren (de vigtigste af de uregelmæssige Verber). 1 Time egentlig er anvendt til Analyse og mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsf efter Zürs og Kungs Materialier (Afsnittene om „Prædicatet et ufuldstændigt Verbum“, „Accusativ som Behandlingsobject“ og Præpositionerne med deres Styrelser).
- 4de Klasse** (Hommel). Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“ Side 341—425. Formlæren efter Meyers Gram-

matik. Efter Jürs og Kungs Materialier er 1 Time ugentlig gennemgaaet og indøvet ved mundtlig Oversættelse paa Tydsk Udsnittene fra „Accusativ som Prædicatsord til et Behandlingsobject“ indtil Præpositionerne med deres Styrelser. 1 Stil ugentlig efter Grønbergs Stiløvelsesbog.

Franst.

2den Klasse (Hermanfen). Ahns praktiske Lærebog i det franske Sprog A. Nr. 30--56, B. Nr. 1--24 er mundtlig og skriftlig gennemgaaet.

3die Klasse (Hermanfen). Ahns Lærebog A. Nr. 54--84, B. Nr. 41--68. Stykkerne ere mundtlig og skriftlig gennemgaaede og den dertil hørende Grammatik indøvet.

4de Klasse (Hermanfen). A. Borrings franske Læsebog for Mellemklasserne Side 1--44, B. Ahns Lærebog 2den Afdeling Nr. 70--90. Formlæren er indøvet efter Borrings Grammatik samt ved mundtlig og skriftlig Oversættelse efter Ahns Lærebog A. Nr. 146 -- 2den Afdeling Nr. 20, B. Nr. 83--108.

Engelsk.

3die Klasse (Hommel). Listovs engelske Elementarbog A. har gennemgaaet fra Nr. 11--28, B. fra Nr. 1--15. Stykkerne ere mundtlig gennemgaaede og den dertil hørende Grammatik indøvet; de danske Stykker ere skriftlig oversatte paa Engelsk.

4de Klasse (Hommel). Repps „English Stories“ A. Side 67--86 og 99--160, B. Side 1--47 (den ældre Udgave). Efter Mariboos Grammatik og Exempler af Listovs Elementarbog (Nr. 23 til Enden) er Formlæren indøvet. 1 Time ugentlig er anvendt til mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Engelsk.

Historie.

2den Klasse (Langberg). Ibriges Danmarkshistorie: A. for fra til Christian d. 5te, B. til Valdemar d. 1ste.

3die Klasse (Langberg). Kosfods fragmentariske Verdenshistorie : forfra til Philip af Macedonien. Allens Danmarkshistorie : forfra til Eric Plovpenning.

4de Klasse (Langberg). Kosfods fragmentariske Verdenshistorie : A. Den gamle Historie fra Julius Camillus til det vestlige romerske Riges Undergang og Middelalderens Historie til Schweizeropstanden 1308, B. fra den peloponesiske Krig til Pompejus og Casar. Allens Danmarkshistorie A. forfra til det oldenborgske Huus og fra Frederik d. 3die til vor Tid, B. fra Eric Plovpenning til Christian d. 3die. Gjennemgaaet Nordens Mythologi.

Geographi.

1ste Klasse (Høeg). Efter en kort Oversigt over Landene og Havene paa Jordkloden samt Landene i Europa er Danmarks Geographi mundtlig gjennemgaaet med Eleverne paa Skoltet.

2den Klasse (Langberg). Efter Langbergs forberedende Geographi er der meddeelt Eleverne af ældste Afdeling en almindelig Oversigt over Verdensdelene og mere speciel Oversigt over Landene med Bugter, Fjorberge, Floder o. s. v., Eleverne af yngste Afdeling en almindelig Oversigt og speciel Oversigt over Europa.

3die Klasse (Langberg). Efter Kosfods Geographi ved Ibrige : Europa.

4de Klasse (Langberg). Efter Millings Geographi : Europa.

Naturhistorie.

2den Klasse (Zungersen). Efter Lützens Dyrerigets Naturhistorie : A. Pattedyrene, B. Mennesket, Alverne, Blagermusene, Insectaderne og Gnaverne.

3die Klasse (Zungersen). Efter Lützens Naturhistorie : A. Pattedyr og Fugle, B. Pattedyrene og af Fuglene den almindelige Indledning.

4de Klasse (Zungersen). Efter Lützens Naturhistorie : A.

Fugle, Krypdyr, Padder og Fiske, B. Pattedyr, Fugle, Krypdyr og Padder.

Geometri.

3die Klasse (Hommel). Efter Munds Plangeometri A. fra Nr. 77—188, B. fra Nr. 1—85.

4de Klasse (Hommel). A. Munds Plangeometri fra Nr. 384 til Enden og Munds Stereometri forfra til Nr. 115 med Forbigaaelse af det, der hører til Begreberne Symmetri og Ligeaaethed. B. Munds Plangeometri fra Nr. 171—321.

Arithmetik.

3die Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Arithmetik A. s 22—43, B. s 1—26; begge Afdelinger med dertil hørende mathematiske Opgaver.

4de Klasse (Hommel). A. Efter Steens Algebra Læren om Potens, Rod og Logarithmer, B. Steens elementære Arithmetik fra s 43 til Enden. Med begge Afdelinger ere Ligninger af 1ste Grad med 1 og flere Ubejendte gennemgaaede, og samtlige Klassens Elever have heri een Gang ugentlig haft Opgaver at løse, ligesom Eleverne af ældste Afdeling have haft Regneopgaver, der kræve Anvendelse af Logarithmer, at besvare.

Regning.

1ste Klasse (Rock). Rabens Regnebog: de 4 Regningsarter med ubenævnte Tal. Talsystemet. Dvelse i Hovedregning.

2den Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: de 4 Regningsarter med benævnte Tal samt Reguladetri med hele Tal. Dvelse i Hovedregning.

3die Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: Reguladetri med hele Tal og Brøksregning. Dvelse i Hovedregning.

4de Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: A. har gennemgaaet hele Bogen, B. Brøksregning og Reguladetri med Brøf.

Skrivning (Koff).

I Skrivetimerne har det sidste Quarteer af hver Time i de 3 øverste Klasser været benyttet til Hurtigskrivning, hvorved Eleverne, for saa tidlig som mulig under fornøden Veiledning at udvikle en selvstændig Haandskrift, have maattet nedskrive efter Lærereus Dictat (4de Klasse hver anden Gang Tydsk).

Tegning (Petersen).

Ved Underviisningen i Tegning gjenneemgaae Eleverne 2det og 3die Hefte efter Prof. Helsted's Tegnesystem som Frihaands-tegning, gaae herfra over til geometrisk Tegning, hvorved der gaaes frem efter Prof. Simonsens Fortegninger, og erholde derefter Dvælse i efter forudgaaet Dymaalning at udfaae Tegninger i formindsket Maalestof af en eller anden Gjenstand.

Sang (Simonsen).

Til Brug ved Sangunderviisningen er benyttet Berggreens Psalme-Melodier udfatte for 2 Stemmer og Chr. Bulls Sange til Skolebrug ligeledes for 2 Stemmer. Kjendskab til Noderens Benævning og Værdi, Taktinddeling o. s. v. er lejlighedsvis meddeelt Eleverne i Timerne.

Underviisningsfagene's ugentlige Timeantal er for Tiden følgende:

	1ste Kl.	2den Kl.	3die Kl.	4de Kl.
Religion	2	2	2	3
Dansk	} 12—10	4	2	2
Dansk Stiis		3	2	3
Tydsk	"—2	4	4	4
Fransk	"	3	2	2
Engelsk	"	"	2	3
Historie	"	3	3	3
Geographi	1	3	3	2
Naturhistorie	"	2	2	2
Geometri	"	"	3	3
Arithmetik	"	"	3	3
Tegning	7	5	3	2
Skrivning	6	5	3	2
Tegning	"	"	2	2

I Sang undervises de 3 øverste Klasser 1 Time ugentlig hver Klasse; i Gymnastik og Svømning undervises alle Skolens Elever 2 Timer ugentlig samlede.

Paa Skolen meddeles Underviisning foruden af Forstanderen af følgende Lærere:

Cand. phil. C. V. Langberg.

Cand. theol. C. M. Jungerfen.

Seminarist L. C. Jørgensen.

„ J. Høeg.

Krigsassessor Røck.

samt af:

Pastor Tølftrup i Religion i Skolens 4de Klasse.

Lieutenant Hermansen i Fransk.

Materialsriver Petersen i Tegning.

Organist Simonsen i Sang.

Gymnastiklærer ved 19de Bataillon Petersen med Assistenten i Gymnastik og Svømning.

Elevantallet i Skolen er for Tiden 77, fordeelte i Skolens 4 Klasser med

20 i 1ste Klasse

17 i 2den —

24 i 3die —

16 i 4de —

Af de 72 Elever, hvormed nærværende Skoleaar begyndte, er der i Løbet af Aaret udgaaet 6 (nemlig 1 ved Confirmation, 2 paa Grund af Forældrenes Vortreise fra Byen, 2 for at modtage speciel Forberedelse til Dptagelse i Herlufsholms Skole, 1 overgaaet til Borger-skolen), medens der i samme Tidrum er indkommet 12 nye Elever. Ved Døden er afgaaet en af 4de Klasse's Elever, Viggø Melchior, Søn af Skolelærer Mel-

hior her i Byen. Han havde været ude paa Legepladsen mellem Timerne, og der som sædvanlig været munter og fornøjet, men var neppe kommen ind i sin Klasse og havde begyndt paa Udarbejdelsen af en dansk Stil, førend han blev ramt af et apoplectisk Anfald, maatte bringes hjem, og døde om Natten. Skolen mistede i ham en Elev, der ved sine udmærkede Evner og sin stadige Flid i Forbindelse med en livsglad og i enhver Henseende elskelig Charakter havde vidst at gjøre sig afholdt ligesaa meget af sine Lærere som af sine Kammerater.

Fri Underviisning paa Skolen nyder for Tiden 3 Elever, 8 betale halv Skolecontingent, og for 2 betales Skolepengene af Hans Majestæts Civilliste. For enhver af de øvrige Elever betales maanedlig i Skolepenge i 1ste Klasse 1 $\text{R} 48 \beta$, i 2den og 3die Klasse 2 R , i 4de Klasse 2 $\text{R} 48 \beta$ med Moderation for flere Brødre, saaledes at for 2 Brødre afdrages i den maanedlige Betaling 2 R for hver, for 3 Brødre 3 R for hver og for 4 Brødre 4 R for hver.

Til Grundlaget for en naturhistorisk Samling, hvortil der under 5te Juli forrige Aar af Communen er bevilget de fornødne Midler, ligesom der af samme er tilstaaet et aarligt Bidrag til Samlingens Forøgelse, har Skolen i det forløbne Aar modtaget fra Herr Conservator Conradsen en Samling af saadanne Gjenstande, som maatte ansees for meest nødvendige til Brug ved Underviisningen. Dette Grundlag, der senere stadig er blevet forøget ved Gaver saavel fra Skolens Elever som fra Andre, hvem jeg herved bringer min Tak, og til hvis fortsatte Interesse jeg fremdeles anbefaler Samlingen, indbefatter for Djebliffet følgende Gjenstande:

Vattedyr.

Udstøppede:

Sciurus vulgaris, Egern.

Erinaceus europæus, Pindsvin.

Vespertilio pipistrellus, Dvergflagermus. (Gave fra Malerm. S. Nyberg.)

Sorex vulgaris, Spidsmus. (Elev P. Fryd.)

Skeletter af:

Inuus cynomolgus, Magot.

Talpa europæa, Muldvarp.

Vespertilio praterus, Aftenbaffe.

Kranier af:

Cebus hypoxaeton, Ape.

Canis vulpes, Ræv.

Mustela martes, Skovmaar.

Felis catus domesticus, den tamme Kat. (Elev E. Tychboe.)

Phoca vitulina, den spraglede Sælhund.

Lepus timidus, Hare.

Sciurus vulgaris, Egern.

Erinaceus europæus, Pindsvin.

Ovis aries, Gaar. (Slagterm. Olsen.)

Delphinus phocæna, Marsvin.

Mus musculus, Husmus. (Elev G. Beck.)

Mus rattus, Rette. (Elev N. Petersen.)

Lepus timidus, Hare. (Kjebmand Hemmeløff.)

Cervus capreolus, Raadyr. (Gjæstgiver Husted.)

Cervus Dama, Daadyr. (Gjæstgiver Husted.)

Kenset og kunstig sammenfat Høed af:

Equus caballus, Hest.

Bos taurus, Dyr.

Sus scropha domestica, Svin.

Taffer af:

Cervus Dama, Daadyr. (Skovrider Emmeluth i Røisberg.)

Cervus capreolus, Raadyr. (Pastor Schaper.)

Fugle.

Udstøppede;

Picus major, Hagspætte.

Parus major, Musvit.

Anas fuligula, Dvband.

Garrulus glandarius, Skovskade. (Kæmner Floytrup.)

Turdus merula, Solsort. (Skovrider Emmeluth i Raiberg.)

En Gruppe brasilianske Fugle. (Fru Beck i Randers.)

6 udstøppede Fuglehoveder.

Skelet af:

Aquila albicilla, Havørn.

4 Fuglekranier. (Eleverne G. Knudsen og A. Sibbernsen.)

9 Par Fuglefødder.

En Samling Fugleæg.

Krybdyr.

I ørret:

Testudo, Landstildpadde. (Elev Ib. Stott.)

I Spiritus:

Alligator lucius.

Coluber natrix, Snog. (Elev A. Wilde.)

Lacerta agilis, Hvirbeen. (Elev G. Thyboe.)

Skelet af:

Emys cumberlandensis, Sumpstildpadde.

Ryg- og Bugstjoldet af en mindre Sumpstildpadde. (Elev J. Schmitt.)

Fiske.

Brykstinner af *Exocoetus*, Flyvefisk. (Eleverne G. Kolbye og G. Beck.)
Fiskehvorsler.

Leddyr.

I Spiritus:

Hirudo medicinalis, Blodigle.

Fra Herr Adjunct G. v. Ersklev i Aarhus har Skolen modtaget som Gave en Samling af de Steenarter, der ere nødvendige til Fremstillingen af den danske Stats physiske Forhold.

I Skoleaaret 1862-63 skulle følgende Bøger benyttes ved Underviisningen i de forskjellige Klasser:

1ste Klasse.

Den nye Psalmebog. Hjorts Børneven. Trydes Digte og Rim. Hallagers tyske Læsebog. Rabens Regnebog. En Regnetabel.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Catechismus. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Hallagers tyske Læsebog. Jürs Ark. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Kosods (Ibriges) Fædrelands-historie. Langbergs forberedende Geographi. Lützens Dyrerigets Naturhistorie. Grünfelds Regnebog. Et Atlas.

3die Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Den nye Psalme-bog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Boydens danske Grammatik. Kungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Jürs Ark. Meyers tyske Grammatik. Jürs og Kungs Materialier til tysk Stil. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Listovs engelske Elementarbog. Kosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorien. Kosods (Ibriges) Geographi. Lützens Dyrerigets Naturhistorie. Stroms Begyndelsesgrundene til Plantelæren. Munds Geometri. Steens elementære Arithmetik med tilhørende mathematiskke Opgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas.

4de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus. Det nye Testamente. Den nye Psalmebog. Holsts større poetiske Læsebog. Boydens danske Grammatik. Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“. Meyers tyske Grammatik. Grenbergs tyske Stiløvelsesbog. Jürs og Kungs Ma-

terialier. Et tydfc Lexicon. A. Borrings franffe Læsebog for Mellemklasserne. B. Ahns franffe Lærebog. Borrings franffe Grammatik. Nepps „English Stories“. Eistovs engelffe Elementarvog. Mariboos engelffe Formlere. Kofods fragmentariffe Verdenfihiftorie. Allens Udtog af Fædrelandfihiftorien. Millings Geographi. Lütffens Dyrerigetf Naturhiftorie. Strøms Begyndelfesgrundene af Plantelæren. A. Mundts Stereometri. B. Mundts Geometri. A. Steens Algebra og Tauchnik's Udgave af la Lande's Logarithmetabeller ved Köhler. B. Steens Arithmetik med tilhørende Opgaver. Mundts Regnebog. Et Atlas. Et Tegnebefik.

Desuden ffal enhver Elev være forfynet med en Charakteerbog, en Tavle faunt Skrives, Tegne- og Stilebøger i det format og med Bind af den Farve, fom er beftemt for hvert Slags.

Den skriftlige Deel af Skolens Examen vil blive afholdt
Fredag den 28de og Lørdag den 29de Marts.

Skolens mundtlige Examen

afholdes :

Mandag den 31te Marts.

Kl. 8.	4de Kl.	Dansf.
	3die Kl.	Engelsk.
Kl. 10.	4de Kl.	Arithmetik.
	3die Kl.	Historie.
	2den Kl.	Hovedregning.
Kl. 12.	2den Kl.	Naturhistorie.
	1ste Kl.	Geographi.

Tirsdag den 1ste April.

Kl. 8.	4de Kl.	Engelsk.
	3die Kl.	Religion.
Kl. 10.	4de Kl.	Geographi.
	2den Kl.	Tydsf.
Kl. 12.	3die Kl.	Naturhistorie.
	2den Kl.	Fransk.
	1ste Kl.	Tydsf.

Onsdag den 2den April.

Kl. 8.	3die Kl.	Tydsf.
	2den Kl.	Historie.
Kl. 10.	4de Kl.	Geometri.
	3die Kl.	Geographi.
Kl. 12.	4de Kl.	Religion.
	2den Kl.	Dansf.
	1ste Kl.	Regning.

Torsdag den 3die April.

Kl. 8.	4de Kl.	Tydsf.
	3die Kl.	Dansf.
Kl. 10.	3die Kl.	Mathematif.
	1ste Kl.	Dansf.
Kl. 12.	4de Kl.	Fransf.
	2den Kl.	Religion.

Fredag den 4de April.

Kl. 8.	4de Kl.	Naturhistorie.
	3die Kl.	Fransf.
	2den Kl.	Geographi.
Kl. 10.	4de Kl.	Historie.
	1ste Kl.	Religion.
Kl. 12.		Sang.

Ved den mundtlige Deel af Examen ville Elevernes skriftlige Arbejder samt Skrive- og Tegneprøver være fremlagte.

Til at overvære Examens mundtlige Deel indbydes Elevernes Forældre samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.
